

Pierwsze czytanie - z księgi Wyjścia 22, 20 - 26

Nie będziesz gnębił i nie będziesz uciskał cudzoziemców, bo wy sami byliście cudzoziemcami w ziemi egipskiej. Nie będziesz krzywdził żadnej wdowy i sieroty. Jeślibyś ich skrzywdził i będą Mi się skarżyli, usłyszę ich skargę, zapali się gniew mój, i wygubię was mieczem i żony wasze będą wdowami, a dzieci wasze sierotami. Jeśli pożyczysz pieniądze ubogiemu z mojego ludu, żyjącemu obok ciebie, to nie będziesz postępował wobec niego jak lichwiarz i nie każesz mu płacić odsetek. Jeśli weźmiesz w zastaw płaszcz twego bliźniego, winieneś mu go oddać przed zachodem słońca, bo jest to jedyna jego szata i jedyne okrycie jego ciała podczas snu. I jeśliby się on żalił przede Mną, usłyszę go, bo jestem litościwy.

- Księga Wyjścia zawiera wiele tekstów prawnych, przypisywanych Mojżeszowi. W rzeczywistości ustanowił on tylko pierwsze prawa. Następne, zostały dołączone do tej księgi, jako do zbioru praw. Biorąc z biegiem czasu, powstały nowe prawa, dotyczące nowych warunków życia czy nowych sytuacji życiowych, szczególnie po osiedleniu się w ziemi obiecanej.
- Narod wybrany nie był pierwszym, który ustanawiał prawa. I tak, w Urze Chaldejskim, z którego pochodził Abraham, istniał kodeks prawny już w 2050 roku pne. Znany jest też kodeks Hammurabiego z 1750 roku pne, który obecnie można zobaczyć w muzeum Luwru.
- Prawa narodu wybranego mają niektóre cechy wspólne z powyższymi kodeksami: posiadają ten sam styl kazuistyczny (zdania zaczynające się od « jeśli ...pożyczysz komus.... »), bronią też ludzi słabych i ubogich. Jednak wprowadzają też nowe rzeczy.

Nowością jest to, że fundamentem prawa narodu wybranego jest wyzwolenie z niewoli egipskiej: Bóg objawił się jako Ten, Który wysłuchuje błagania uciskanych i przesładowanych, i przywraca im wolność oraz godność. Poprzez prawo, kontynuuje obronę i ochronę poniżanych i uciskanych...

Wszystkie prawa narodu wybranego są przeniknięte przypomnieniem o wyzwalającym człowieka dziele Bożym. I tak, dekalog zaczyna się słowami :

- « *«Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli. » (Wyj 20,2)*
- « *Wyście widzieli, co uczyniłem Egipcjom, jak niosłem was na skrzydłach orlich i przywiodłem was do Mnie. 5 Teraz jeśli pilnie słuchać będziecie głosu mego i strzec mojego przymierza, będziecie szczególną moją własnością pośród wszystkich narodów, gdyż do Mnie należy cała ziemia. » (Wyj 19, 4-5)*
- « *Po długim czasie umarł król egipski; Izraelici narzekali na swoją ciężką pracę i jęczeli, a narzekanie na ciężką pracę dochodziło do Boga. I wysłuchał Bóg ich jęku, pamiętał bowiem o swoim przymierzu z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem. 25 Spojrzał Bóg na Izraelitów i ulitował się nad nimi. » (Wyj 2, 23-24)*

- *« Pan mówił: «Dosyć napatrzyłem się na udrękę ludu mego w Egipcie i nasłuchałem się narzekań jego na ciemiężców, znam więc jego uciemiężenie. Zstąpiłem, aby go wyrwać z ręki Egiptu i wyprowadzić z tej ziemi do ziemi żyznej i przestronnej, do ziemi, która opływa w mleko i miód... » (Wyj 3, 7-8)*

« Nie będziesz gnębił i nie będziesz uciskał cudzoziemców, bo wy sami byliście cudzoziemcami w ziemi egipskiej. »

- Inaczej tłumaczyć : *« Ponieważ dobrze wiecie, co znaczy być w ucisku, być przesładowanym, nie uciskajcie więc cudzoziemców ani nikogo innego...»*

Konkretnie, tym cudzoziemcem jest tu każdy migrant, który osiadł się na terenie ziemi obiecanej.

- *« Nie będziesz uciskał cudzoziemców, gdyż znacie życie cudzoziemców, bo sami byliście cudzoziemcami w Egipcie. » (Wyj 23, 9)*

« Nie będziesz krzywdził żadnej wdowy i sieroty. 22 Jeśli byś ich skrzywdził i będą Mi się skarżyli, usłyszę ich skargę, »

- Inaczej mówić : *« postawcie się na miejscu wdowy, sieroty i pamiętajcie, że Bóg wysłuchuje ich wołania o pomoc... »*
- Bóg przychodzi z pomocą biednym, uciskanym, poniżanym.
W języku hebrajskim, słowo *wspolczucie* oznacza « *wspolcierpiec* », « *być życzliwym* ».

PSALM 18, 2-3, 4. 20, 47. 51ab

*Miłuję Cię, Panie, Mocy moja,
Panie, ostojo moja i twierdzo, mój wybawicielu,
Boże mój, skało moja, na którą się chronię,
tarczo moja, mocy zbawienia mego i moja obrono!*

*Wzywam Pana, godnego chwały,
i jestem wolny od moich nieprzyjaciół.
wyprowadza mnie na miejsce przestronne;
ocala, bo mnie miłuje.*

*Niech żyje Pan! Moja Skala niech będzie błogostawiona!
Niech będzie wywyższony Bóg, mój Zbawca,*

*Tyś zwycięstwa wielkie dał królowi
i Twemu pomazańcowi okazałeś łaskę,
Dawidowi i jego potomstwu na wieki.*

- W rozdziale 22-gim, drugiej ksiegi Samuela czytamy, że Dawid spiewał ten psalm, aby podziękować Bogu za wybawienie go z rąk nieprzyjaciół, a szczególnie z rąk Saula.

Oto zarys historyczny zawarty w drugiej księdze Samuela :

Wówczas panującym oficjalnie królem, wybranym przez Boga i namaszczonego przez proroka Samuela był Saul, pierwszy król Izraela. Nie wypełniał on już swej misji i wielokrotnie nie posłuchał rad Samuela. Wówczas Bóg wyznaczył jego następcę, młodego Dawida, którego Samuel miał przygotować do tej misji. Tak więc Saul, pozostał oficjalnie królem aż do swej śmierci. Nie podobało się mu, że Dawid zyskiwał coraz większą popularność i zaczął traktować go jako swego rywala. Kilkakrotnie próbował zabić Dawida.

« Panie, ostoja moja i twierdzo, mój wybawicielu, Boże mój, skalę moją, na którą się chronię, tarczo moją, mocy zbawienia mego i moja obrono! »

- Słowa te nawiązują do pewnego zdarzenia, gdy Saul ścigając Dawida, znalazł go w jakiejś jaskini.
- Nazywanie Boga tarczą i twierdzą podkreśla, że Bóg jest naszą najpewniejszą ochroną i pomocą.
  - *« Gdyż głosić chcę imię Pana: uznajcie wielkość Boga naszego; On Skalę, dzieło Jego doskonałe, bo wszystkie drogi Jego są słuszne; On Bogiem wiernym, a nie zwodniczym, On sprawiedliwy i prawy. » (Pwt 32, 3-4)*

“Wzywam Pana, godnego chwały, i jestem wolny od moich nieprzyjaciół”

- Dawid wiedział, że zawsze może liczyć na pomoc i opiekę Bożą.

« tarczo moja, mocy zbawienia mego i moja obrono! »

- Jest to nawiązanie do historii Dawida i Goliata. :
  - *« I rzekł Filistyn do Dawida: «Czyż jestem psem, że przychodzisz do mnie z kijem?» Złorzeczył Filistyn Dawidowi [przyzywając na pomoc] swoich bogów. Filistyn zawołał do Dawida: «Zbliź się tylko do mnie, a ciało twoje oddam ptakom powietrznym i dzikim zwierzętom». Dawid odrzekł Filistynowi: **«Ty idziesz na mnie z mieczem, dzidą i zakrzywionym nożem, ja zaś idę na ciebie w imię Pana Zastępów, Boga wojsk izraelskich, którym urągałeś. Dziś właśnie odda cię Pan w moją rękę, pokonam cię i utnę ci głowę. Dziś oddam trupy wojsk filistyńskich na żer ptactwu powietrznemu i dzikim zwierzętom: niech się przekona cały świat, że Bóg jest w Izraelu. Niech wiedzą wszyscy zebrani, że nie***

mieczem ani dzidą Pan ocala. Ponieważ jest to wojna Pana, On więc odda was w nasze ręce».

- W epoce, gdy każdy lud ma swego boga protektora, naród wybrany podkreśla : « *Bo skała ich nie jest jak nasza Skała, świadkami tego nasi wrogowie. » (Pwt 32, 31)*

« Niech żyje Pan! Moja Skała niech będzie błogosławiona! Niech będzie wywyższony Bóg, mój Zbawca, Tyś zwycięstwa wielkie dał królowi i Twemu pomazańcowi okazałeś łaskę, Dawidowi i jego potomstwu na wieki. »

- Naród wybrany, śpiewając ten psalm, zawsze wspomina wierność Boga, Jego opiekunczą obecność u swego boku, które są dla niego źródłem nadziei. Tak, jak Dawid, naród wybrany oczekuje realizacji obietnic Bożych i nadejścia Mesjasza, który wyzwoli definitywnie całą ludzkość...